

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona – Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj: 7/10), a u vezi sa članom 14. stav 2. Zakona o budžetima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 19/06, 76/08, 5/09, 32/09, 51/09, 9/10, 36/10, 45/10 i 25/12), na prijedlog Ministarstva finansija, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 76. sjednici, održanoj 27.08.2012. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I.

Usvaja se Dokument okvirnog budžeta Zeničko-dobojskog kantona za period 2013-2015. godina, i čini sastavni dio ovog zaključka.

II.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02-_____ /12.
Datum, 27.08.2012. godine
Zenica

PREMIJER

mr.sci. Fikret Plevljak, dipl.ing.

DOSTAVLJENO:

1x Ministarstvo finansija,
1x Svim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave,
1x „Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“,
1x a/a.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ZENIČKO - DOBOJSKI KANTON

DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA
ZENIČKO - DOBOJSKOG KANTONA ZA PERIOD
2013. - 2015. GODINA

Zenica, avgust 2012. godine

SADRŽAJ

DIO PRVI - UVOD

DIO DRUGI - PRETPOSTAVKE I PROGNOZE

POGLAVLJE I. SREDNJOROČNE MAKROEKONOMSKE PRETPOSTAVKE I PROGNOZE

- Odjeljak A. Događaji iz proteklih godina
- Odjeljak B. Blagi rast u 2012.godini
- Odjeljak C. Dalji rast u 2014-2015.godini
- Odjeljak D. Projekcije makroekonomskih pokazatelja
- Odjeljak E. Projekcije bruto društvenog proizvoda (BDP)
- Odjeljak F. Realni sektor

DIO DRUGI - FISKALNE PRETPOSTAVKE I PROGNOZE

POGLAVLJE I. FISKALNE PRETPOSTAVKE

- Odjeljak A. Projekcije prihoda od indirektnih poreza na nivou Bosne i Hercegovine
- Odjeljak B. Porez na dodanu vrijednost
- Odjeljak C. Direktni porezi

DIO TREĆI - STRUKTURA PRIHODA I POTROŠNJE BUDŽETA ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA

POGLAVLJE I. PRIHODI BUDŽETA ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA

- Odjeljak A. Indirektni porezi
- Odjeljak B. Porez na dobit
- Odjeljak C. Porez na dohodak

POGLAVLJE II. POTROŠNJA U BUDŽETU ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA

- Odjeljak A. Plaće i naknade
- Odjeljak B. Materijalni troškovi
- Odjeljak C. Tekući transferi
- Odjeljak D. Kapitalna potrošnja Zeničko-dobojskog kantona

POGLAVLJE III. KONSOLIDOVANE OKVIRNE TABELE PRIHODA I RASHODA BUDŽETA ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA, OPĆINA I VANBUDŽETSKIH FONDOVA

DIO PRVI - UVOD

U skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“ broj 19/06, 76/08, 5/09, 32/09, 51/09, 9/10, 36/10, 45/10 i 25/12), pripremljen je Dokument okvirnog budžeta (DOB) koji je dio pristupa Srednjoročnog okvira rashoda za 2013.-2015. godinu. Ovaj dokument je ključni izlazni rezultat srednjoročnog procesa planiranja i izrade budžeta po metodologiji „10 koraka“, koja je zasnovana na najboljim međunarodnim iskustvima prezentiranim od strane Odjela za međunarodni razvoj Vlade Velike Britanije (DFID).

Izrada Dokumenta okvirnog budžeta za trogodišnji period postala je uobičajena praksa na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini. S obzirom da se temelji na prioritetima i politikama Vlade, Dokument okvirnog budžeta je koristan instrument u stvaranju kvalitetnijeg strateškog osnova za raspodjelu budžetskih sredstava.

Dokument okvirnog budžeta za period 2013. - 2015. godinu izlaže fiskalnu strategiju i budžetske planove za slijedeće tri godine i ima za cilj da razvije bolju stratešku osnovu za pripremu budžeta. DOB predstavlja preliminarni okvirni Nacrt budžeta za 2013. godinu, te daje okvirna predviđanja za 2014.-2015. godinu. Osnova za izradu budžeta zasniva se na procjeni privrednog razvoja, razvoja socijalnog sektora, makroekonomskih pokazatelja, te prognozi prihoda i rashoda za godine koje su obuhvaćene Dokumentom okvirnog budžeta.

Višegodišnje planiranje i priprema DOB-a započeto je 2006. godine u okviru Ministarstva finansija, uz podršku Odjela za međunarodni razvoj Vlade Velike Britanije (DFID), a tehničku pomoć pružala je konsultantska kuća PKF, koju finansira Vlada Velike Britanije.

Još jedan bitan cilj Dokumenta okvirnog budžeta, je i da osigura sveobuhvatan i konsolidiran okvir planiranja rashoda na nivou kantona, objedinjujući podatke o fiskalnom stanju Kantona, općina i vanbudžetskih fondova.

Ministarstvo finansija Zeničko-dobojskog kantona je u narednim tabelama koristilo projekcije prihoda dostavljene od nadležnih institucija, tj. Direkcije za ekonomsko planiranje pri Vijeću Ministara BiH, Odjeljenja za makroekonomsku analizu Uprave za indirektno oporezivanje BiH, te Federalnog ministarstva finansija, a shodno tome sačinjene su i projekcije okvirnih rashoda Zeničko-dobojskog kantona koje će prilikom svake izrade Budžeta za odgovorajuću godinu biti sklone revidiranju i odgovorajućim korekcijama.

Ministarstvo finansija Zeničko-dobojskog kantona predlaže Vladi Zeničko-dobojskog kantona da razmotri i usvoji Dokument okvirnog budžeta Zeničko-dobojskog za period 2013. - 2015. godine kao osnovu za pripremu, planiranje i izradu budžeta i finansijskih planova u Zeničko-dobojskom kantonu za fiskalnu 2013. godinu.

DIO DRUGI - PRETPOSTAVKE I PROGNOZE

POGLAVLJE I. SREDNJOROČNE MAKROEKONOMSKE PRETPOSTAVKE I PROGNOZE

Odjeljak A. Događaji iz proteklih godina

Iako su prošle dvije godine krize, ekonomija Bosne i Hercegovine nije zabilježila značajniji ekonomski rast jer je u protekloj godini ostvaren realni rast od 1,9%, što predstavlja tek mali pomak u odnosu na 2010. godinu, kada je zabilježen rast od svega 1%. Sve je to daleko manje od planiranog rasta od 5% koji je neophodan da bi se dostigao životni standard zemalja iz okruženja. Povećanje domaće tražnje i djelimičan oporavak investicija praćen rastom vanjskotrgovinskog deficita direktno su uticali na rast ekonomije BiH, ali je to ipak stabiliziralo strukturu ekonomskog rasta u odnosu na prethodne dvije godine kada je tražnja zabilježila pad.

Važno je napomenuti, da je dinamika ostvarenog rasta prethodne godine, nakon ohrabrujućeg prvog tromjesečja išla usporeno najviše zahvaljujući dužničkoj krizi u EU i neposrednom okruženju, što je doprinijelo postepenom slabljenju rasta vanjske trgovine, industrijske proizvodnje i zaposlenosti, kao i slabljenju novčanih priliva iz inostranstva, što se u konačnici odrazilo i na domaću tražnju. U isto vrijeme, fiskalna politika nije bila u mogućnosti da javnim rashodima ublaži navedeno slabljenje ekonomskog rasta, imajući u vidu skroman realni rast javnih prihoda i vrlo ograničenu mogućnost javnog zaduživanja.

Dužnička kriza u EU, koja je nastavljena i tokom 2011. godine, direktno je uticala na sve niži ekonomski rast i povećanje nezaposlenosti, pa je tako oslabljena ne samo izvozna tražnja na teritorijima naših glavnih trgovinskih partnera (Njemačke, Italije, Slovenije i sl.) nego je na taj način ugrožena i domaća tražnja u BiH koja se finansira iz inostranih izvora.

Glavni faktor rasta domaće potražnje u 2011. godini je bio djelimični oporavak investicija koje su nakon dvogodišnjeg pada, zabilježile realni rast od 8,7%¹, dok je realni rast uvoza u 2011. godini ostao na nivou iz prethodne godine od svega 3,6%. Robni izvoz je u 2011. realno rastao za svega 6,6%, što je veliki pad kada se uzme u obzir da je u 2010. godini zabilježen rast od 27%. To znači da je, uz nepromijenjenu stopu rasta uvoza, došlo do realnog povećanja vanjskotrgovinskog deficita od 2,3%².

Analiza dešavanja koja su obilježila 2011. godinu, ali i prethodne godine, jasno ukazuju da su vanjski faktori najvažniji u realizaciji dinamike ekonomskog rasta u Bosni i Hercegovini, pa možemo zaključiti da su neke od najvažnijih pretpostavki na kojima su bazirane projekcije za period 2012-2015. godine slijedeće:

- Ekonomski rast zemalja Evropske Unije od 0% za 2012. godinu, 1,2% za 2013. godinu i normalizacija ekonomske situacije u 2014.-2015. godini;
- Početak korištenja EU predpristupnih fondova u 2013. godini;
- Početak zaduživanja kod međunarodnih kreditora za razvojne infrastrukturne projekte u 2014. godini;
- Skroman rast svjetskih cijena tokom 2012.-2015. godine;

Projekcije zemalja EU27 ukazuju na daljnje pogoršavanje trenda ekonomskog rasta u prvom tromjesečju 2012. godine, nakon čega bi trebalo da uslijedi postepeno skromno poboljšanje u ostatku godine, što predstavlja ekonomsku stagnaciju (rast od 0%) u 2012. godini. Slični trendovi su projicirani i za BiH, gdje se za razliku od EU, ipak očekuje

¹ Procjena DEP-a na bazi proizvodnje i uvoza kapitalnih dobara, te rasta vrijednosti građevinskih radova.

² Procjena DEP-a na bazi dostupnih podataka za vanjsku trgovinu roba, te procjene rasta usluga u četvrtom kvartalu.

skroman ekonomski rast od 0,86%³. Ova projekcija je zasnovana na slabljenju rasta izvoza, ali i zaustavljanju prošlogodišnjeg realnog rasta investicija, koje bi uz nepromijenjen skroman rast finalne potrošnje trebalo znatno umanjiti rast domaće tražnje u poređenju sa 2011. godinom.

Odjeljak B. Blagi rast u 2012. godini

Nizak ekonomski rast koji će obilježiti 2012. godinu doživjet će izvjesno poboljšanje tokom 2013. godine, jer se projicira realni rast od 2,06%. Glavne pretpostavke ovog rasta temelje se na djelimičnom oživljavanju rasta u EU koji je projiciran na 1,2%, što znači da i ekonomije zemalja EU ukazuju da se očekuje veoma spor, odnosno, tek postepeni oporavak od dužničke krize. Ovo će se direktno implicirati na rast ekonomije. Međutim, ovo bi trebalo da inicira preokretanje nekih od očekivanih negativnih trendova koji su se dešavali u BiH prethodne godine.

Prije svega, možemo reći da se to odnosi na vrlo skromno jačanje rasta izvoza i novčanih priliva iz inostranstva, što bi moglo uticati i donekle ojačati raspoloživi dohodak stanovništva, a to opet znači da će direktno uticati na povećanje zaposlenosti. Uz to, očekuje se skroman rast investicija od 6%, koji bi uz očekivani rast finalne potrošnje od 1,6%, trebao ojačati rast uvoza. Tako bi u konačnici očekivani realni rast izvoza od 4,6%, te uvoza od 4,1% trebali dovesti do povećanja vanjskotrgovinskog deficita od 3,1%.

Odjeljak C. Dalji rast u 2014-2015.godini

Nastavak oporavka dužničke krize u zemljama EU kao i u zemljama okruženja, direktno će se odraziti i na jačanje ekonomskog rasta u Bosni i Hercegovini koji će započeti skromnim poboljšanjem u 2013. godini. Jačanje izvozne tražnje, djelomičan napredak tekućih priliva novca iz inostranstva, uz očekivani rast industrije i drugih djelatnosti u realnom sektoru trebalo bi se odraziti na postepeno jačanja zaposlenosti u BiH, što bi opet imalo direktan uticaj na povećanje privatne potrošnje. Realni rast privatne potrošnje od 3,2% u 2014. godini, odnosno 3,9% u 2015 godini, uz realni rast investicija od približno 10%, trebalo dovesti do realnog rasta uvoza od približno 7%, uz daljnje povećanje vanjskotrgovinskog deficita. Očekuje se da bi svi ovi faktori mogli rezultirati ekonomskim rastom od 3,5% u 2014.godine, te 4,4% u 2015. godini.

Odjeljak D. Projekcije makroekonomskih pokazatelja

Prema podacima i projekcijama DEP-a i Federalnog ministarstva finansija, koje su date u narednim tabelama može se vidjeti, da se između 2010. godine i 2011. godine u FBiH desio porast nominalnog BDP-a od 2,6% (sa 0,2% na 2,8%), koji se projicira u 2012. godini na 2,5% što predstavlja pad od 0,3% (sa 2,8% na 2,5%), a dalje se očekuje rast od 1,1% (sa 2,5% na 3,6%) u 2013. godini, zatim 5,3% u 2014. godini i 6,2% u 2015. godini.

Realni BDP-a imao je rast od 1,0% u 2010. godini, nastavio da blago raste u 2011. godini kada je dostigao rast od 0,9% (sa 1,0% na 1,9%). Projiciran je takođe rast u 2012. godini od skromnih 0,9%, u 2013. godini nastaviti će se dalji rast od 2,1%, u 2014. godini 3,5%, te 4,4% u 2015. godini.

Inflacija mjerena indeksom potrošačkih cijena u 2010. godini doživjela je rast od 2,6% (sa -0,5% na 2,1%), u 2011. godini bilježi rast od 1,6% (sa 2,1% na 3,7%), a projicirano je da se 2012. godini zaustavi na 2,0 %, da bi projekcije u naredne 3 godine trebale zabilježiti

³ Izvor: DEP "DOB Makroekonomske projekcije 2012. - 2015." Sarajevo, mart 2012. godine

blagi pad svake godine za 0,1%, što znači, 1,9% u 2013. godini, 1,8% u 2014. godini i 1,7% u 2015. godini

Nacionalna bruto štednja u odnosu na BDP od 2010. do 2011. godine bilježi pad od oko 1,5% godišnje, projekcija za 2012. godinu je sa stagnacijom od 12,7%, dok se za naredne tri godine planira blagi rast od oko 1% godišnje, što znači 13,5% u 2013. godini, 14,6% u 2014. godini i 16,2% u 2015. godini

Makroekonomski pokazatelji za 2012. godinu realno su optimistični u odnosu na zemlje EU, jer predviđaju vrlo skroman rast svih ključnih makroekonomskih indikatora. Godina 2010. je bila godina konsolidacije, kada je zaustavljen pad ekonomskih i privrednih aktivnosti. U 2011. godini, prema projekcijama Direkcije za ekonomsko planiranje, došlo je do vrlo skromnog realnog rasta investicija, dok se u naredne tri godine predviđa blagi ekonomski oporavak što se jasno vidi u ključnim makroekonomskim pokazateljima, od čega je izuzetno bitan prosječan rast realnog bruto društvenog proizvoda koji bi u 2015. godini trebao dostići 4,4 %.

Tabela 1. – Makroekonomski pokazatelji za BiH za period 2012.- 2015. godine

Indikator	Procjene DEP-a		Projekcije DEP-a			
	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
Nominalni BDP u mil. KM	27,955	28,737	29,447	30,517	32,128	34,111
Nominalni rast u %	0.2%	2.8%	2.5%	3.6%	5.3%	6.2%
BDP deflator (prethodna godina = 100)	99,2	100,9	101,6	101,5	101,7	101,7
Realni BDP u mil. KM (prethodna godina = 100)	28,178	28,494	28,984	30,054	31,577	33,532
Realni rast u %	1.0%	1.9%	0.9%	2.1%	3.5%	4.4%
Inflacija mjerena indeksom potrošačkih cijena u %	2.1%	3.7%	2.0%	1.9%	1.8%	1.7%
Potrošnja u mil. KM	27,864	28,87	29,563	30,519	31,951	33,627
Javna potrošnja u mil. KM	5,78	5,895	6,03	6,195	6,457	6,746
Privatna potrošnja u mil. KM	22,084	22,974	23,533	24,324	25,494	26,882
Investicije u mil. KM	5,42	6,046	6,324	6,887	7,787	8,836
Javne investicije u mil. KM	634	698	823	947	1,136	1,34
Privatne investicije u mil. KM	4,71	5,266	5,443	5,879	6,587	7,43
Nacionalna bruto štednja u % BDP-a	14.0%	12.5%	12.7%	13.5%	14.6%	16.2%
Vladina štednja u % BDP-a	-1.1%	1.0%	1.5%	1.5%	1.5%	101.5%
Privatna štednja u % BDP-a	15.2%	11.5%	11.2%	12.0%	13.1%	-85.3%
Bilans tekućeg računa u mil. KM	-1,503	-2,442	-2,583	-2,754	-3,082	-3,321
Bilans tekućeg računa u % BDP-a	-5.4%	-8.5%	-8.8%	-9.0%	-9.6%	-9.7%
Nominalni rast uvoza u %	9.3%	13.5%	5.1%	7.0%	9.6%	9.9%
Nominalni rast izvoza u %	18.9%	12.1%	5.7%	7.0%	9.2%	9.9%

Tabela 2. – Makroekonomski pokazatelji za Federaciju BiH⁴ za period 2012.- 2015. godine

Indikator	Procjene DEP-a		Projekcije DEP-a			
	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
Nominalni BDP u mil. KM	17,827	18,326	18,784	19,460	20,492	20,667
Nominalni rast u %	0.2%	2.8%	2.5%	3.6%	5.3%	6.2%
BDP deflator (prethodna godina = 100)	99,2	100,9	101,6	101,5	101,7	101,7
Realni BDP u mil. KM (prethodna godina = 100)	17,969	18,311	18,475	18,863	19,524	19,693
Realni rast u %	1.0%	1.9%	0.9%	2.1%	3.5%	4.4%

Odjeljak E. Projekcije bruto društvenog proizvoda (BDP)

U protekle dvije godine, koje su imale naznake izlaska iz ekonomske krize, ekonomija Federacije BiH nije ostvarila neki izraženiji ekonomski rast. Prema procjenama Federalnog ministarstva finansija, nominalni BDP za 2011. godinu iznosio je 18.326 miliona KM sa nominalni rastom od 2,8% u odnosu na 2010. godinu, dok je realni BDP za 2011. godinu iznosio je 18.311 miliona KM sa realnim rastom od 1,9% u odnosu na 2010. godinu. Prema projekcijama za 2012. godinu, nominalni BDP bi trebao iznositi 18.784 miliona KM sa nominalni rastom od 2,5% u odnosu na 2011. godinu, dok bi realni BDP za 2012. godinu trebao iznositi 18.475 miliona KM sa realnim rastom od 0,9% u odnosu na 2011. godinu⁵. U narednom trogodišnjem periodu očekuje se rast nominalnog BDP u koji bi trebao dostići 6,2% u 2015. godini, dok su za realni BDP projekcije malo manje optimistične, jer se očekuje skromniji rast u 2013. godini od 2,1%, u 2014. godini od 3,5%, a u 2015. godini od 4,4%, što je prikazano u sljedećim tabelama.

Odjeljak F. Realni sektor

Stanje u Federaciji BiH po pitanju dinamike ekonomskog rasta uglavnom je određeno kretanjima u Evropskoj uniji kao i u zemljama neposrednog okruženja. Direktni uticaji su izvozna tražnja i kretanja svjetskih cijena, kao i tržište rada zemalja koje imaju potrebu za sezonskim radnicima iz BiH. Vrlo bitan faktor predstavlja stanje finansijskih tržišta u svijetu, koja imaju direktan uticaj na izvoz i domaću potrošnju, kao i investicije koje su dominantne u ekonomskim kretanjima Federacije BiH. Svjetska ekonomska kriza dovela je do općeg pada ekonomskih aktivnosti u BiH od 1,8% u 2009. godini, da bi se u 2010. godini ostvario skroman realni rast od svega 1,1%.

Globalni ekonomski oporavak koji je započeo 2010. godine, nastavljen u 2011. godini, zaustavljen je u 2012. godini. Sa malim naznakama oporavka do kraja 2012. godine direktno će uticati na jačanje izvozne tražnje, koja se posebno odnosi na metalnu industriju aluminija i čelika (Aluminij Mostar, ArcelorMittal Zenica), kao i metaloprerađivačku i auto industriju koja je vezana za strane partnere. Također se očekuje i stabilan trend inostranih priliva, koji će direktno uticati na jačanje domaće tražnje i uvoza, uz rast stranih investicija, posebno u energetici i rudarstvu (planirane investicije u hidroelektrane „HE Vranduk“ i „HE

⁴ Izvršena procjena Federalnog ministarstva finansija na osnovu procentualnog učešća FBiH u BDP-u (Agencija za statistiku BiH, "BiH u brojevima 2011.", decembar 2012.) i revidirana 16.03.2012.godine na osnovu podataka DEP-a iz materijala "Dokument okvirnog budžeta Makroekonomske projekcije 2013-2015." mart 2012.

⁵ Izvor: DEP "DOB Makroekonomske projekcije 2012. 2015." Sarajevo, mart 2012. godine

Ulog“, rudnike i termoelektrane „R i TE Kongora“, „TE Tuzla Blok 7“ kao i vjetroelektrane „KfW“ na više lokacija u FBiH) i rast privatne potrošnje i pad vanjskotrgovinskog deficita koji bi trebali rezultirati ekonomskim rastom od 3,5,% u 2014. i 4,4% u 2015. godini.

Najvažniju ulogu na rast industrijske proizvodnje u Federaciji BiH i Zeničko-dobojskom kantonu trebala bi imati preduzeća u metalnom sektoru kao što su ArcelorMittal Zenica i Aluminijum Mostar koji bi, uz stabilan nivo cijena metala na svjetskom tržištu, mogli iskoristiti svoje proizvodne kapacitete. Uz ove gigante, treba računati i na niz manjih preduzeća u metalnoj industriji koja su direktno vezana za proizvodnju proizvoda od metala. Procjena DEP-a je da se tokom 2012. godine očekuje povećanje proizvodnje i izvoza u oblasti metalne industrije od oko 3%, odnosno 5% u odnosu na prethodnu godinu, a bazirana je na kretanju cijena metala na svjetskom tržištu.⁶

Značajnu ulogu u industrijskoj proizvodnji Federacije BiH i Zeničko-dobojskom kantonu ima drveno-prerađivačka industrija i industrija namještaja na domaćem tržištu i u izvozu, pa se očekuje da mogu pomoći očuvanju stabilnosti industrijske proizvodnje u 2012. godini, a prema procjeni DEP-a tokom 2012. godine očekuje se povećanje proizvodnje od oko 5-6%. Također se očekuje da bi i hemijska industrija, auto industrija i mašinska industrija, koje su isto tako bile važni nosioci industrije u predkriznom periodu, mogle tokom 2012. godine ostvariti proizvodnju jednaku nivou iz 2011. godine. Pored prerađivačke industrije, elektro-energetski sektor zajedno sa proizvodnjom uglja i električne energije i u proteklim godinama bio je glavni temelj stabilnosti.

Potpunom konsolidacijom tržišta Evropske unije trend kretanja industrijske proizvodnje u F BiH trebao bi ići uzlaznom putanjom, a i za vrijeme kriznog perioda najviše je zavisio od prerađivačke industrije koja je uglavnom izvozno orjentirana (potražnja za proizvodima metaloprerađivačke industrije, auto industrije (VW-TAS Sarajevo, Prevent Group Visoko) i industrije za preradu prehrambenih proizvoda zbog smanjene tražnje u EU i zemljama iz okruženja). Domaća tražnja najviše će biti izražena u rudarstvu, elektro-energetskom sektoru i jednom dijelu prerađivačke industrije - prehrambena industrija.

Projekcije DEP-a za 2014. i 2015. godinu govore da bismo trebali imati povećanje izvoza od oko 7%, dok je očekivani godišnji rast industrijske proizvodnje oko 6% u odnosu na prethodnu godinu.

Tabela 3. – Indeks industrijske proizvodnje u FBiH i Zeničko-dobojskom kantonu

Indeksi g/g	<u>2006.</u> 2005.	<u>2007.</u> 2006.	<u>2008.</u> 2007.	<u>2009.</u> 2008.	<u>2010.</u> 2009.	<u>2011.</u> 2010.	<u>I-IV 2012.</u> I-IV 2011.
Federacija BiH	110,4	108,6	107,9	88,4	104,2	102,5	91,9
Zeničko-dobojski kanton	125,8	116,5	94,1	87,5	98,5	104,9	83,6

Ukupna industrijska proizvodnja u FBiH za period januar-april 2012. godine u odnosu na isti period 2011. godine manja je za 8,1%, za područje Vađenja ruda i kamena manja je za 2%, za područje Prerađivačke industrije manja je za 5,9% i za područje snabdijevanja električnom energijom gasom i vodom manja je za 17,4%. Porast proizvodnje, koja se odnosi na navedeni period, doživjela je Proizvodnja namještaja, Ostala prerađivačka industrija 21,2%, Proizvodnja medicinskih i preciznih instrumenata 19,8% i Proizvodnja električnih mašina i aparata 12,5%.

⁶ EUROFER - European confederation of Iron and Steel Industries prognozira rast ukupne potrošnje željeza i čelika u EU od 0.4% u 2012. i 2.7% u 2013. godini.

Što se tiče vanjskotrgovinskog poslovanja u FBiH za period I-III 2012. godine ostvaren je izvoz u vrijednosti 1.189 mil. KM što je za 11,5% manje u odnosu na isti period prethodne godine, dok je uvoz u istom periodu iznosio 2.250 mil. KM što je za 0,8% manje. Trgovinski deficit Federacije BiH za period I-III 2012. godine iznosi 1,061 mil. KM. Procenat pokrivenosti uvoza izvozom Federacije BiH za period I-III 2012. godine je 52,8% i manji je za 6,4% u odnosu na isti period prethodne godine.⁷

Tabela 4. – Izvoz Federacije BiH po područjima klasifikacije djelatnosti

u 000 KM

	III 2012.	<u>III 2012.</u> II 2012.	<u>III 2012.</u> III 2011.	I – III 2012.	<u>I - III 2012.</u> I - III 2011.
Ukupno	452.016	129,4	95,1	1.189.023	88,5
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	4.788	148,6	95,0	12.240	91,8
Vađenje ruda i kamena	4.224	170,8	79,1	9.943	70,0
Prerađivačka industrija	415.321	129,5	99,2	1.082.483	94,3
Proizvodnja i snabdijevanje (el. gnergija, gas, klimatizacija)	1.986	36,7	10,6	18.180	21,2
Ostalo	25.697	148,7	92,1	66.177	79,7

Tabela 5. – Izvoz Zeničko-dobojskog kantona po područjima klasifikacije djelatnosti

u 000 KM

	III 2012.	<u>III 2012.</u> II 2012.	<u>III 2012.</u> III 2011.	I – III 2012.	<u>I - III 2012.</u> I - III 2011.
Ukupno	139.364	127,8	103,9	366.805	105,5
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	171	160,0	45,9	350	53,8
Vađenje ruda i kamena	142	751,3	315,5	183	143,0
Prerađivačka industrija	135.037	126,5	103,3	356.398	105,9
Proizvodnja i snabdijevanje (el. gnergija, gas, klimatizacija)	0	0	0	0	0
Ostalo	4.014	187,5	132,7	9.875	95,3

Tabela 6. – Uvoz Federacije BiH po područjima klasifikacije djelatnosti

u 000 KM

	III 2012.	<u>III 2012.</u> II 2012.	<u>III 2012.</u> III 2011.	I – III 2012.	<u>I - III 2012.</u> I - III 2011.
Ukupno	941.116	143,1	105,8	2.249.932	99,2
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	42.446	149,3	110,9	100.757	93,6
Vađenje ruda i kamena	91.246	168,3	125,5	194.762	93,4
Prerađivačka industrija	774.140	136,2	101,7	1.900.628	99,2

⁷ Izvor: Federalni zavod za statistiku BiH „Mjesečni statistički pregled Federacije BiH“ broj 5, maj 2012.

Proizvodnja i snabdijevanje (el. gnergija, gas, klimatizacija)	25.787	-	254,8	38.377	225,1
Ostalo	7.497	177,8	106,8	15.408	81,1

Tabela 7. – Uvoz Zeničko-dobojskog kantona po područjima klasifikacije djelatnosti

u 000 KM

	III 2012.	III 2012. II 2012.	III 2012. III 2011.	I – III 2012.	I - III 2012. I - III 2011.
Ukupno	151.229	157,4	109,1	338.726	97,8
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	5.059	127,0	133,8	12.637	122,5
Vađenje ruda i kamena	35.534	425,9	134,8	55.976	90,6
Prerađivačka industrija	110.427	132,5	102,4	269.344	98,7
Proizvodnja i snabdijevanje (el. gnergija, gas, klimatizacija)	0	0	0	0	0
Ostalo	209	57,6	35,6	769	55,7

Tržište rada Federacije BiH u prvom polugodištu 2011. godine imalo je naznake pozitivnih promjena, da bi zbog promjena u industrijskoj proizvodnji godina bila okončana sa povećanjem nezaposlenih od 1% g/g i malim uvećanjem broja zaposlenih od 0,5% g/g.

Ukupan broj zaposlenih prema kadrovskoj evidenciji u mjesecu martu 2012. godine na području Federacije BiH je 437.479 osoba, što predstavlja povećanje broja zaposlenih za 0,2% u odnosu na februar 2012. godine. Krajem marta 2012. godine u Federaciji Bosne i Hercegovine prema evidenciji službi za zapošljavanje bilo je 374.492 nezaposlenih osoba, što predstavlja smanjenje za 998 osobe ili 0,3% u odnosu na februar 2012. godine.

Tabela 8. – Uporedna tabela zaposlenih/nezaposlenih u Federaciji BiH i Zeničko-dobojskom kantonu

	2009.	2010.	XII 2011.	III 2012.
Broj zaposlenih u FBiH	437.501	438.949	439.473	437.479
Broj zaposlenih u ZDK	70.907	69.424	70.926	69.270
Broj nezaposlenih u FBiH	347.146	360.512	371.090	374.492
Broj nezaposlenih u ZDK	65.689	67.153	66.931	67.499

U Federaciji BiH u 2012. godini očekuje se sporiji ekonomski rast, uz skroman nivo investicija i obima industrijske proizvodnje, a to znači da bi se broj zaposlenih u 2012. godini mogao smanjiti oko 1,2%. Ovo smanjenje broja zaposlenih će direktno uticati na rast broja nezaposlenih lica i zajedno sa novopristiglom radnom snagom bi moglo rezultirati da broj nezaposlenih u 2012. godini bude veći i do 2,3%.

Djelimični oporavak tržišta rada u Federaciji BiH mogao bi se očekivati u 2013. godini, pa bi srazmjerno tome trebao rasti broj zaposlenih u privatnom sektoru, a za potpuni oporavak i jačanje tržišta rada u FBiH projekcije su tek u 2014. i 2015. godini i to zbog snažnijeg rasta ekonomije, jačanja izvoza i investicija u domenu privatnog sektora naročito u

industriji i građevinarstvu, dok će se broj zaposlenih u javnom sektoru zadržati na istom nivou prema ranije spomenutim mjerama važećih budžetskih restrikcija.

Neto plaće u nominalnom iznosu za Federaciju BiH trebale bi biti veće u odnosu na 2011. godinu oko 2%, dok će se realni iznos plaća zadržati na nivou iz 2011. godine, što će ishoditi slabijom kupovnom moći građana. Predviđanja su da stopa rasta plaća u privatnom sektoru bude nešto viša u odnosu na javni sektor, jer se u javnom sektoru plaće ne bi trebale bitnije mijenjati u odnosu na 2011. godinu, uslijed spomenutih restrikcija.

Tabela 9. – Uporedna tabela neto plata u Federaciji BiH i Zeničko-dobojskom kantonu

	2009.	2010.	2011.	I 2012.	II 2012.	III 2012.
Prosječna neto plaća u FBiH	792,08	804,37	819,36	828,42	817,58	828,24
Prosječna neto plaća u ZDK	660,86	669,68	702,83	720,50	711,86	722,23

Djelimična stabilizacija na tržištu rada očekuje se u 2013. godini kada se očekuje rast od 2,3%, što se ne odnosi na javni sektor gdje se plaće ne bi trebale značajnije mijenjati, a u privatnom sektoru se očekuje, zbog nešto poboljšane poslovne aktivnosti, malo brži rast plaća u odnosu na 2012. godinu.

Povoljnija poslovna klima, koja se očekuje u naredne tri godine imala bi direktan utjecaj na rast plaća (2,8% g/g), gdje bi prednjačio privatni sektor. Povećanjem plaća i broja zaposlenih uvećao bi se priliv novca iz doprinosa u penzijski fond što bi se moglo odraziti na uvećanje penzija za 3-5%, uz uslov završetka procesa reformi PIO fonda Federacije BiH.

DIO DRUGI – FISKALNE PRETPOSTAVKE I PROGNOZE

POGLAVLJE I. FISKALNE PRETPOSTAVKE

Posljednjih sedam godina za Federaciju BiH i Zeničko-dobojski kanton, predstavljaju period intenzivnih reformi u oblasti poreznih politika i prateće institucionalne i organizacione reforme u administriranju i prikupljanju poreza.

Važno je izdvojiti slijedeće reforme u oblasti porezne politike i zakonskog okvira:

- ❖ Reforma indirektnih poreza koja se odnosi na uvođenje PDV-a i time prenos nadležnosti sa entiteta na državu,
- ❖ Reforma direktnih poreza (poreza na dobit i poreza na dohodak),
- ❖ Zakon o doprinosima,
- ❖ Zakon o jedinstvenom sistemu registracije, kontrole i naplate doprinosa u Federaciji Bosne Hercegovine,
- ❖ Promjena u načinu rada Porezne uprave Federacije, kojom se proširio okvir rada i način na koji se naplaćuju obaveze i sprovode kontrole.

Pozitivni efekti, proistekli u promjeni politike prikupljanja prihoda od indirektnih poreza, koji su bili izraženi od 2007. godine, zbog usporavanja privrednih kretanja, koja su nastala u trećem kvartalu 2008. godine, a nisu prevaziđena ni tokom četvrtog kvartala, odrazila su se na nedostatak budžetskih sredstava do kraja 2008. godine i tokom 2009. godine. Naime, prateći trendove kretanja naplate i prikupljanja javnih prihoda svih budžeta u Federaciji BiH od 2005. godine do 2011. godine, evidentirana je najveća naplata javnih prihoda u 2008. godini, nakon koje je uslijed ekonomske krize evidentna manja naplata u

naredne tri godine. Međutim, ipak se može primijetiti rast naplate javnih prihoda posmatrano od 2009. godine do 2011. godine, koji se očekuje i u 2012. godini.

Osnove za revidirane projekcije prihoda za 2012. godinu i projekcije prihoda za period 2013.-2015. godine na kojima bi se trebale zasnivati politike djelovanja i projekcije budžetskih okvira za sve nivoe vlasti, zasnovane su na realnim pokazateljima trendova kretanja ostvarenja prihoda u periodu 2008.-2011. godina i tri mjeseca 2012. godine, te na revidiranim procjenama ključnih makroekonomskih i fiskalnih parametara za 2012. godinu i prognozama za period 2013.-2015. godine. Relevantni podaci koji su korišteni u projiciranju su podaci Odjeljenja za makroekonomsku analizu Uprave za indirektno oporezivanje u pogledu projekcija indirektnih poreza za 2012. godinu i projiciranju istih za 2013.-2015. godine, makroekonomske projekcije Direkcije za ekonomsko planiranje, te dostupni podaci Federalnog ministarstva finansija u projiciranju ostalih javnih prihoda.

Polazeći od makroekonomskih i fiskalnih pokazatelja za ovaj srednjoročni period, očekuje se blago povećanje prihoda od indirektnih i direktnih poreza, kao i ostalih neporeznih prihoda, s tim da treba imati u vidu ograničene fiskalne kapacitete u kojima će budžeti na svim nivoima vlasti funkcionisati u ovom periodu.

Saglasno svojim nadležnostima Fiskalno vijeće je utvrdilo dokument „Globalni okvir fiskalnog bilansa i politika u Bosni i Hercegovini“ u skladu sa Zakonom o Fiskalnom vijeću u BiH, a s ciljem ispunjenja obaveza, saglasno fiskalnim prilagođavanjima ugovorenim sa MMF-om i potpisivanja Stand by aranžmana sa MMF-om, kako bi se i na taj način ograničio i smanjio evidentan budžetski deficit svih nivoa vlasti.

Odjeljak A. Projekcije prihoda od indirektnih poreza na nivou Bosne i Hercegovine

U 2011. godini je naplaćeno 4.996,8 mil. neto prihoda od indirektnih poreza što je za 4,04% više nego u prethodnoj godini, a u skladu je sa revidiranim projekcijama Odjeljenja za makroekonomsku analizu iz prošle godine. Glavni generator rasta prihoda u 2011. godini je bila politika usklađivanja akciza na cigarete sa minimalnom ukupnom akcizom propisanom Zakonom o akcizama iz 2009. godine.

Prema preliminarnom izvještaju Uprave za indirektno oporezivanje, u prvom kvartalu 2012. godine ostvaren je pad neto prihoda od 0,38%, a podaci za mjesec mart ukazuju na oporavak u naplati (rast neto prihoda od 3,51% u odnosu na mart prošle godine). Osim nepovoljnih kretanja u ekonomiji i potrošnji, osnovni faktor koji je ugrozio naplatu prihoda u prvom kvartalu 2012. godine jesu vremenske neprilike u februaru 2012. godine. Potrebno je istaći da gubici prihoda, koji su tada nastali kao posljedica smanjenja uvoza i potrošnje stanovništva, neće biti nadoknađeni kod većine osnovnih potrošnih dobara naknadnom potrošnjom.

Uzimajući u obzir sve navedeno, u 2012. godini se projicira rast prihoda od indirektnih poreza od 1,1%, dok je u 2013., 2014. i 2015. godini planiran rast od 3,4%, 4,4% i 4,1%.

Tabela 10. Projekcija prihoda na Jedinственном računu 2012.-2015. godina

Vrsta prihoda (neto)	Nominalno					Procentualno			
	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2012.	2013.	2014.	2015.
PDV	3.147,4	3.173,4	3.276,6	3.395,5	3.520,7	0,8%	3,3%	3,6%	3,7%
Akcize	1.262,7	1.345,2	1.426,7	1.509,9	1.574,2	6,5%	6,1%	5,8%	4,3%
Carine	274,1	216,2	198,4	217,5	239,0	-21,1%	-8,2%	9,6%	9,9%
Putarina	289,5	292,3	295,7	303,0	312,8	1,0%	1,2%	2,5%	3,3%
Ostalo	23,1	25,1	25,8	26,6	27,4	8,9%	3,0%	3,0%	3,0%
UKUPNO	4.996,8	5.052,1	5.223,2	5.452,5	5.674,1	1,1%	3,4%	4,4%	4,1%
Putarina (0,10 KM/l)	-116,9	-116,9	-118,3	-121,2	-125,1	0,0%	1,2%	2,5%	3,3%
SREDSTVA ZA RASPODJELU	4.879,9	4.935,2	5.104,9	5.331,3	5.549,0	1,1%	3,4%	4,4%	4,1%

Odjeljak B. Porez na dodanu vrijednost

U 2011. godini ostvaren je snažan rast bruto prihoda od PDV-a od 8,1%. Rast neto prihoda od PDV-a je u istoj godini bio za oko 3 procentna poena ispod rasta bruto prihoda (5,05%) usljed snažnog rasta povrata. Drugi faktor koji je umanjio rast prihoda od PDV-a je dug po osnovu neplaćenog PDV-a koji je prije globalne krize bio neznatan u odnosu na prikupljene prihode. U 2011.godini zabilježeno je 71 mil. KM novog duga, što iznosi 2,25% neto prihoda od PDV u 2011.g.

Prema preliminarnom izvještaju Uprave za indirektno oporezivanje za mjesec mart, prihodi od PDV-a u prvom kvartalu 2012. godine su nešto ispod ostvarenja u istom kvartalu prethodne godine. Slabiji učinak u prvom kvartalu velikim je dijelom rezultat smanjenog uvoza i domaćeg prometa u BiH zbog snježnih nepogoda u mjesecu februaru. Mjesec mart ukazuje na značajan oporavak u naplati ovih prihoda, jer su prema preliminarnom izvještaju bruto prihodi veći za 6,3% nego u istom mjesecu prethodne godine. Rast neto naplate je još veći, obzirom na niže PDV povrate nego u martu prethodne godine.

U 2012. godini očekuje se neto naplata prihoda od PDV-a u iznosu od 3173,4 mil. KM, što je za 0,8% više nego u prethodnoj godini. Na osnovu projiciranog kretanja makroekonomskih pokazatelja u narednom trogodišnjem periodu očekuje se rast neto prihoda od PDV-a po stopama 3,3%, 3,6% i 3,7%.

Tabela 11. Revidirane projekcije prihoda na Jedinostvenom računu za 2012. godinu i projekcije prihoda na Jedinostvenom računu za period 2013.-2015. godine i izvršenje u 2011. godini

Raspodjela prihoda sa JR po nivou vlasti	Izvršenje 2011	Projekcije			
		2012	2013	2014	2015
Projicirani neto prihodi sa JR za period 2012-2015.	4.994.293.143	5.052.100.000	5.223.200.000	5.452.500.000	5.674.100.000
Putarina	116.023.314	116.900.000	118.300.000	121.200.000	125.100.000
Projicirani neto prihodi sa JR za period 2012-2015. za korisnike budžeta	4.878.269.829	4.935.200.000	5.104.900.000	5.331.300.000	5.549.000.000
Država	689.000.000	750.000.000	750.000.000	750.000.000	750.000.000
Raspoloživi iznos za raspodjelu nakon izdataka za državni budžet	4.189.269.829	4.185.200.000	4.354.900.000	4.581.300.000	4.799.000.000
Vanjski dug /Federacija/	212.409.000	278.656.561	496.330.165	539.187.501	372.796.701
Poravnanja (između entiteta)	33.835.936				
Prihodi Federacije sa JR	2.672.821.566	2.656.764.960	2.764.490.520	2.908.209.240	3.046.405.200
Prihodi Federacije sa JR nakon otplate vanjskog duga i poravnanja	2.426.576.630	2.378.108.399	2.268.160.355	2.369.021.739	2.673.608.499
Prihodi Federalnog Budžeta sa JR	878.420.740	860.875.240	821.074.049	857.585.870	967.846.277
Prihodi kantonalnih budžeta sa JR	1.249.201.649	1.224.250.204	1.167.648.951	1.219.572.391	1.376.373.655
Prihodi općinskih budžeta sa JR	204.317.752	200.236.727	190.979.102	199.471.630	225.117.836
Prihodi direkcija cesta sa JR	94.636.489	92.746.228	88.458.254	92.391.848	104.270.731
Prihodi od putarine 0,10KM/l	61.608.380	62.073.900	62.817.300	64.357.200	66.428.100

Odjeljak C. Direktni porezi

Drugi najznačajniji prihod budžeta svih nivoa vlasti - porez na dobit, sa primjenom novog Zakona o porezu na dobit od 01.01.2008. godine, imao je za cilj očuvanje jedinstvenog ekonomskog prostora i stvaranje, sa aspekta oporezivanja dobiti, približno jednakih uvjeta za pravna lica koja posluju na cijeloj teritoriji BiH, harmonizovanjem određenih rješenja sa Republikom Srpskom, prije svega kada je u pitanju visina porezne stope koja je smanjena sa 30% na 10%.

Porez na dobit je prihod Budžeta Federacije BiH i kantonalnih budžeta i to porez na dobit koji plaćaju banke i druge finansijske organizacije, društva za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravna lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija, pravna lica iz oblasti igara na sreću i ostala preduzeća je prihod Budžeta Federacije, dok je porez na dobit koji plaćaju ostala pravna lica u cjelosti prihod kantona.

Zakon o porezu na dobit je pretrpio jednu izmjenu u smislu usklađivanja sa međunarodnim računovodstvenim standardima, jačanja potencijala banaka za odobravanje kredita i reguliranje poslovanja mikrokreditnih društava.

Uzimajući u obzir sve dostupne revidirane indikatore ostvareno je realno očekivanje naplate ovih prihoda u 2009. godini, odnosno prvoj godini pune implementacije novog Zakona i to za 88% više u odnosu na prethodnu godinu, gdje efekti naplate u 2009. godini pokazuju veći rast od skoro dva puta u odnosu na prvu godinu primjene tog zakona 2008. godinu, čiji nivo ostvarenja se očekuje u približnom iznosu u 2014. godini. U narednim godinama evidentne su fluktuacije u naplati ovih prihoda, te se i u 2015. godini ne može očekivati nivo ostvarenja kao u 2010. godini, kada je porez na dobit naplaćen u iznosu od 185 miliona KM.

Tabela 12. Revidirane projekcije prihoda od poreza na dobit za 2012. godinu i projekcije za period 2013.-2015. godine (ZDK, kantoni ukupno i FBiH)

	Izvršenje 2011	Projekcije			
		2012.	2013.	2014.	2015.
Porez na dobit Zeničko-dobojskog kantona	9.045.872	8.436.398	8.613.563	8.915.037	9.307.299
Porez na dobit kantonalnih budžeta	94.987.129	96.495.846	98.522.258	101.970.537	106.457.241
Porez na dobit Budžeta Federacije BiH	46.551.837	58.668.606	59.900.647	61.997.169	64.725.045

Provedena reforma u oblasti direktnog oporezivanja, odnosno sa primjenom Zakona o porezu na dohodak od 01.01.2009. godine, porez na dohodak kao sintetički porezni oblik, zamijenio je ne samo porez na plaću već i cijeli niz drugih poreza koje su plaćali građani a koji su u većini slučajeva bili prihodi jedinicima lokalne samouprave.

Tabela 13. Revidirane projekcije prihoda od poreza na dohodak za 2012. godinu i projekcije za period 2013.-2015. godine

	Izvršenje 2011.	Projekcije			
		2012.	2013.	2014.	2015.
Kantoni - ukupno	200.840.992	208.623.881	213.004.982	220.460.156	230.160.403
Zeničko-dobojski kanton	21.088.114	22.022.335	22.484.804	23.271.772	24.295.730

DIO TREĆI - STRUKTURA PRIHODA I POTROŠNJE BUDŽETA ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA

POGLAVLJE I. PRIHODI BUDŽETA ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA

Ukupni poreski i neporeski prihodi i primici u Budžetu Zeničko-dobojskog kantona u 2012. godini planirani su u iznosu od 282,6 miliona KM, što u odnosu na prihode ostvarene za 2011. godinu (248,2 mil. KM) predstavlja uvećanje od 13,85 %, dok se neznatan rast očekuje u 2013. godini od 0,5%, u 2014. godini 0,08% i u 2015. godini 9,2% u odnosu na ostvarenje 2011. godine

U ovoj tabeli navedene su projekcije prihoda za Budžet Zeničko-dobojskog kantona za period 2013.-2015. godine u ukupnom iznosu (budžetska sredstava i prihodi od sopstvene djelatnosti i namjenska sredstava), osim za neporeske prihode, grantove i naknade takse, a koje su date od strane Direkcije za ekonomsko planiranje BiH i Federalnog ministarstva finansija.

Tabela 14. Projekcija prihoda za Zeničko-dobojski kanton za period 2013.-2015. godine
(000.000 KM)

		Ostvareno 2011.	Plan Budžeta 2012.	Projekcija		
		Kanton	Kanton	2013.	2014.	2015.
I	POREZI	215,6	230,2	205,4	214,2	239,0
1	Indirektni porezi sa Jedinstvenog računa	185,4	198,3	174,3	182,0	205,4
2	Porez na dohodak	21,1	22,0	22,5	23,3	24,3
3	Porez na dobit	9,0	9,7	8,6	8,9	9,3
4	Porezi građana	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5	Ostali porezi	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
II	NAKNADE I TAKSE	10,9	23,4	22,0	13,1	11,0
1	Naknade i takse	10,9	23,4	22,0	13,1	11,0
III	NOVČANE KAZNE	3,5	4,7	3,6	3,7	3,9
1	Novčane kazne	3,5	4,6	3,6	3,7	3,8
2	Ostali prihodi	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
IV	OSTALI NEPORESKI PRIHODI	11,3	10,9	11,5	11,9	12,5
	Ostali neporeski prihodi	11,3	10,9	11,5	11,9	12,5
V	FINANSIRANJE I GRANTOVI	6,9	3,4	7,1	7,3	4,7
1	Grantovi	3,3	3,0	3,3	3,5	3,6
2	Finansiranje i privatizacija, prodaja imovine	3,7	0,4	3,8	3,9	1,1
VI	KAPITALNI PRIMICI	0,0	10,0	0,0	0,0	0,0
	UKUPNO (I+II+III+IV+V+VI)	248,2	282,6	249,6	250,3	271,1

Odjeljak A. Indirektni porezi

Prihodi prikupljeni po osnovu indirektnih poreza (PDV-a, carinskih dadžbina i akciznih dažbina) se uplaćuju na Jedinstveni račun Uprave za indirektno oporezivanje nakon čega se raspodjeljuju kako slijedi:

1. Raspodjela na račun rezervi,
2. Raspodjela sredstava za potrebno finansiranje institucija BiH,
3. Raspodjela prihoda između entiteta i Brčko Distrikta i
4. Otplata vanjskog duga.

Nakon raspodjele sredstava za otplatu vanjskog duga, preostalo se raspodjeljuje između entiteta i nižih nivoa vlasti.

U skladu sa Zakona o pripadnosti javnih prihoda u FBiH („Službene novine FBiH“ broj 22/06, 43/08 i 22/09) prihodi sa Jedinstvenog računa se dijele kako slijedi:

1. Finansiranje funkcija Federacije 36,20 %
2. Finansiranje funkcija kantona 51,48 %
3. Finansiranje funkcija jedinica lokalne samouprave 8,42 %
4. Direkcija za ceste 3,90 %

Tabela 15. Projekcija prihoda od poreza na dodanu vrijednost za Zeničko-dobojski kanton i općine Zeničko-dobojskog kantona za 2013.-2015. godinu

Indirektni porezi	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
Zeničko – dobojski kanton	215.955.939	225.208.502	198.461.336	207.286.588	233.937.567
Kanton	180.251.412	191.847.061	166.644.731	174.055.150	196.433.541
Breza	1.219.777	1.033.222	985.240	1.029.052	1.161.357
Doboj Jug	328.952	326.386	311.795	325.661	367.531
Kakanj	3.683.849	3.217.804	3.068.524	3.204.976	3.617.042
Maglaj	2.090.171	2.048.422	1.954.611	2.041.529	2.304.010
Olovo	1.180.957	1.153.364	1.099.012	1.147.884	1.295.468
Tesanj	4.092.485	4.036.772	3.849.495	4.020.675	4.537.616
Usora	580.262	570.675	544.230	568.431	641.514
Vares	1.001.157	967.143	921.574	962.555	1.086.311
Visoko	3.391.675	3.365.979	3.210.413	3.353.175	3.784.295
Zavidovici	3.483.618	3.432.058	3.272.985	3.418.529	3.858.052
Zenica	11.907.639	10.502.416	10.017.170	10.462.617	11.807.803
Zepce	2.743.987	2.707.201	2.581.557	2.696.355	3.043.027
Općine ukupno	35.704.527	33.361.441	31.816.605	33.231.438	37.504.027

Tabela 16. Projekcija prihoda od indirektnih poreza za Kantonalnu direkciju za ceste Zeničko-dobojskog kantona za 2013.-2015. godinu

KANTON	Izvršenje 2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
Zeničko-dobojski kanton	5.149.643	6.500.000	7.632.178	7.971.569	8.996.479

Odjeljak B. Porez na dobit

Ukupni prihodi od poreza na dobit su projicirani na 8.613.563 miliona KM u 2013. godini, što predstavlja smanjenje od 4,8% u odnosu na izvršenje u 2011. godini. Projekcije za 2014. i 2015. godinu predviđene su sa stopom rasta od oko 3,4% odnosno 4,4% u odnosu na prethodnu godinu.

Tabela 17. Projekcija prihoda od poreza na dobit za Zeničko-dobojski kanton za 2013.-2015. godinu

Vrsta prihoda	IZVRŠENJE 2011.	Projekcije			
		2012.	2013.	2014.	2015.
Porez na dobit	9.045.782	9.740.008	8.613.563	8.915.037	9.307.299

Odjeljak C. Porez na dohodak

Ukupni prihodi od poreza na dohodak su projicirani na 22,4 miliona KM u 2013. godini, što predstavlja povećanje od 6,6% u odnosu na izvršenje u 2011. godini. Projekcija poreza na dohodak u Budžetu Zeničko-dobojskog kantona u 2014. godini predviđa povećanje od 3,4%, odnosno u 2015. godini 4,4%.

Tabela 18. Projekcija prihoda od poreza na dohodak za Zeničko-dobojski kanton za 2013.-2015. godinu

Vrsta prihoda	IZVRŠENJE 2011.	Projekcije			
		2012.	2013.	2014.	2015.
Porez na dohodak	32.211.840	32.495.442	34.306.994	35.507.739	37.070.080
Kanton	21.088.115	20.916.411	22.484.804	23.271.772	24.295.730
Općine	11.123.725	11.579.031	11.822.190	12.235.967	12.774.350

POGLAVLJE II. POTROŠNJA U BUDŽETU ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA

U ovom poglavlju su sažeta glavna pitanja iz oblasti upravljanja javnim sredstvima i budžetskim reformama na nivou FBiH. Ovakva analiza predstavlja važan element u srednjoročnom planiranju budžeta i pruža pregled strukture budžeta po ekonomskoj klasifikaciji, a koristi se za određivanje svih strukturalnih neravnoteža, koje se trebaju razmotriti u procesu definiranja prioriternih rashoda i definiranju gornjih granica rashoda budžetskih korisnika. U ovom dijelu se analiziraju i daju preporuke o strukturi budžeta s osvrtno na plaće i naknade, materijalne troškove, grantove i kapitalne izdatke.

Na osnovu ove analize i prognoze prihoda te preuzetih podataka od općina Zeničko-dobojskog kantona i vanbudžetskih fondova, urađene su projekcije budžetske potrošnje po ekonomskoj klasifikaciji za period 2013.-2015. godine.

Postojeća struktura potrošnje nije optimalna, uslijed alociranja velikog iznosa budžetskih sredstava na plaće i naknade, socijalne transfere, te nedovoljne alokacije na materijalne troškove i kapitalne investicije, pa je imperativ na Vladi Zeničko-dobojskog kantona da se odupre povećanju potrošnje van okvira onoga što je fiskalno održivo.

U slijedećoj tabeli daju se okvirni ukupni troškovi po osnovu rashoda iz budžeta i po osnovu prihoda od sopstvene djelatnosti i namjenskih sredstava:

Tabela 19. Projekcija rashoda i izdataka za Zeničko-dobojski kanton za 2013.-2015. godinu

	Ostvareno 2011.	Plan Budžeta 2012.	Projekcije		
			2013.	2014.	2015.
			Kanton	Kanton	Kanton
UKUPNO PLAĆE	156,1	161,2	161,2	161,2	169,0
Bruto plaće i doprinosi	134,6	139,1	139,1	139,1	145,0
Naknade troškova zaposlenih	21,5	22,1	22,1	22,1	24,0
MATERIJALNI TROŠKOVI	30,1	35,1	30,1	30,0	31,0
TEKUĆI TRANSFERI	54,7	61,7	45,0	48,0	60,5
Subvencije	6,5	10,5	5,0	5,0	10,0
Transferi pojedincima	38,4	40,8	33,0	34,0	39,0
Transferi drugim nivoima vlasti	5,8	6,8	4,0	5,0	6,5
Ostali tekući transferi	4,0	3,6	3,0	4,0	5,0
Kapitalni grantovi	0,5	0,8	0,0	0,0	1,0
Otplate kamate	0,4	0,9	1,5	1,3	1,1

Nabavka stalnih sredstava	11,4	11,4	3,5	1,0	5,2
Otplata duga	0,3	1,1	8,3	8,8	3,3
Pozajmice	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostalo	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0
UKUPNO	253,5	272,5	249,6	250,3	271,1

Odjeljak A. Plaće i naknade

U narednom periodu ne predviđa se značajnije povećanje broja zaposlenih, osim ukoliko budžetski korisnik ne posjeduje izričito saglasnost za novo upošljavanje, broj zaposlenih lica i nivo plaća u 2013. godini će ostati relativno nepromijenjen u odnosu na 2012. godinu.

Odjeljak B. Materijalni troškovi

Potrošnja na materijal i usluge se procjenjuje na 30,1 miliona KM u 2013. godini, što predstavlja 12,0% ukupnog Budžeta Kantona. Izdaci za materijal i usluge u 2013. godini su za 14,3% manji od procijenjenih za 2012. godinu, dok se u projekcijama za 2014. i 2015. godinu predviđa smanjenje od 14,6%, odnosno 11,7%.

Odjeljak C. Tekući transferi

Ukupno projicirani tekući transferi u 2013. godini iznose 45,0 miliona KM i u odnosu na izvršenje 2011. godine su manji za 17,8%.

U strukturi planiranih tekućih transfera za 2013. godinu najveći dio se odnosi na transfere iz oblasti socijalne zaštite, pitanja povratka izbjeglih i raseljenih lica, transfere iz oblasti obrazovanja, nauke, kulture i sporta, transfere iz oblasti rješavanja pitanja prava pripadnika boračke populacije i ostale tekuće transfere.

Odjeljak D. Kapitalna potrošnja Zeničko-dobojskog kantona

Ukupni kapitalni izdaci iz budžeta se procjenjuju na 15,2 miliona KM u 2012. godini. Za 2013. i 2014. godinu se očekuje potrošnja u iznosu 16,4 miliona KM i 21,2 miliona KM. Opređeljenje Vlade Zeničko-dobojskog kantona za održivi budžet, usljed efekata svjetske ekonomske krize koja je uticala na provođenje odgovarajućih mjera štednje u svim segmentima se odrazilo i na smanjenje izdataka za kapitalne projekte u narednom periodu. Više podataka o kapitalnim izdacima je dato u tabeli koja slijedi.

Tabela 20. Kapitalni izdaci za Zeničko-dobojski kanton za 2013. - 2015. godinu

	Ostvareno 2011.	Plan Budžeta 2012.	Projekcije		
	Kanton	Kanton	2013 Kanton	2014 Kanton	2015 Kanton
UKUPNO KAPITALNI RASHODI I IZDACI	12,6	14,5	13,3	11,1	10,6
Kapitalni grantovi	0,5	0,8	0,0	0,0	1,0
Otplate kamate	0,4	0,9	1,5	1,3	1,1

Nabavka stalnih sredstava	11,4	11,4	3,5	1,0	5,2
Otplata duga	0,3	1,1	8,3	8,8	3,3
Ostalo	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0

Predviđeni kapitalni projekti uključuju:

- Kapitalne projekte iz cestovne infrastrukture
- Kapitalne projekte iz oblasti vodoprivrede
- Kapitalne projekte iz oblasti obrazovanja
- Kapitalne projekte Ministarstva zdravstva
- Nabavku opreme budžetskim korisnicima
- Nabavku građevina

Njihova pojedinačna visina biće utvrđena budžetima svake projicirane godine.

POGLAVLJE III. KONSOLIDOVANE OKVIRNE TABELE PRIHODA I RASHODA BUDŽETA ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA, OPĆINA I VANBUDŽETSKIH FONDOVA

Budžet je glavni instrument za određivanje politika vlada. On je sredstvo putem kojeg se strateški ciljevi vlade prevode u usluge, programe i aktivnosti koje su usmjerene ka ispunjavanju socijalnih i ekonomskih potreba građana.

Suočena sa prioritetima i zahtjevima budžetskih korisnika koji prevazilaze nivo raspoloživih resursa, obaveza je Vlade da donese odluke o tome koje su njene prioritetne politike. Budžetski korisnici Zeničko-dobojskog kantona su imali obavezu pripremiti i dostaviti Ministarstvu finansija svoje Tabele pregleda prioriteta budžetskih korisnika. Cilj ovih tabela je da budžetskim korisnicima pruže mogućnost da doprinesu izradi Dokumenta okvirnog budžeta za period 2013. - 2015. godinu tako što će odrediti svoje ključne prioritete za raspodjelu budžeta za 2013. godinu i za naredne godine, a u skladu sa ciljevima ekonomskih i društvenih politika. Korisnici su utvrdili svoje prijedloge visoko prioritetne potrošnje (za postojeće i nove programe/aktivnosti), kao i moguće uštede/opcije smanjenja za programe nižeg prioriteta, kako bi se ti resursi preusmjerili na inicijative višeg prioriteta.

U prilogu su date konsolidovane tabele prihoda i potrošnje budžeta Zeničko-dobojskog kantona, općina i vanbudžetskih fondova Zeničko-dobojskog kantona.

		Ostvareno 2011.				Plan Budžeta 2012.				Projekcija 2013.				Projekcija 2014.				Projekcija 2015.			
		Kanton	Općine	VBF	Ukupno	Kanton	Općine	VBF	Ukupno	Kanton	Općine	VBF	Ukupno	Kanton	Općine	VBF	Ukupno	Kanton	Općine	VBF	Ukupno
I	POREZI	215,6	56,1	136,3	407,9	230,2	59,5	139,7	429,4	205,4	59,5	146,0	410,9	214,2	61,9	153,3	429,5	239,0	64,8	161,0	464,8
1	Indirektni porezi sa Jedinstvenog računa	185,4	39,1	0,0	224,5	198,3	41,6	0,0	240,0	174,3	40,5	0,0	214,8	182,0	42,2	0,0	224,2	205,4	44,5	0,0	249,9
2	Porez na dohodak	21,1	10,2	0,0	31,3	22,0	11,2	0,0	33,2	22,5	11,6	0,0	34,1	23,3	11,9	0,0	35,2	24,3	12,1	0,0	36,4
3	Porez na dobit	9,0	0,9	0,0	9,9	9,7	0,9	0,0	10,7	8,6	0,9	0,0	9,5	8,9	1,0	0,0	9,9	9,3	1,0	0,0	10,3
4	Porezi građana	0,0	4,3	0,0	4,3	0,0	4,5	0,0	4,5	0,0	4,9	0,0	4,9	0,0	5,1	0,0	5,1	0,0	5,4	0,0	5,4
5	Ostali porezi	0,0	1,6	136,3	137,9	0,0	1,2	139,7	141,0	0,0	1,5	146,0	147,6	0,0	1,7	153,3	155,0	0,0	1,8	161,0	162,8
II	NAKNADE I TAKSE	10,9	24,9	0,0	35,7	23,4	29,7	0,0	53,1	22,0	29,2	0,0	51,2	13,1	29,9	0,0	43,0	11,0	30,5	0,0	41,5
1	Naknade i takse	10,9	24,9	0,0	35,7	23,4	29,7	0,0	53,1	22,0	29,2	0,0	51,2	13,1	29,9	0,0	43,0	11,0	30,5	0,0	41,5
III	NOVČANE KAZNE	3,5	0,8	0,0	4,3	4,7	0,7	0,0	5,4	3,6	0,5	0,0	4,1	3,7	0,6	0,0	4,3	3,9	0,6	0,0	4,5
1	Novčane kazne	3,5	0,1	0,0	3,5	4,6	0,1	0,0	4,7	3,6	0,1	0,0	3,7	3,7	0,1	0,0	3,8	3,8	0,1	0,0	4,0
2	Ostali prihodi	0,0	0,7	0,0	0,7	0,1	0,6	0,0	0,7	0,0	0,4	0,0	0,5	0,0	0,5	0,0	0,5	0,0	0,5	0,0	0,5
IV	OSTALI NEPORESKI PRIHODI	11,3	2,4	13,7	27,4	10,9	4,3	14,0	29,2	11,5	3,7	14,6	29,9	11,9	3,8	15,3	31,1	12,5	3,6	16,1	32,2
	Ostali neporeski prihodi	11,3	2,4	13,7	27,4	10,9	4,3	14,0	29,2	11,5	3,7	14,6	29,9	11,9	3,8	15,3	31,1	12,5	3,6	16,1	32,2
V	FINANSIRANJE I GRANTOVI	6,9	14,8	12,5	34,3	3,4	13,3	9,5	26,2	7,1	14,5	3,4	25,1	7,3	15,2	3,3	25,8	4,7	18,1	3,5	26,3
1	Grantovi	3,3	12,9	12,5	28,6	3,0	10,8	9,3	23,1	3,3	10,8	3,4	17,5	3,5	11,5	3,3	18,3	3,6	12,4	3,5	19,5
2	Finansiranje i privatizacija, prodaja imovine	3,7	2,0	0,0	5,7	0,4	2,4	0,2	3,1	3,8	3,8	0,0	7,5	3,9	3,7	0,0	7,6	1,1	5,7	0,0	6,8
VI	KAPITALNI PRIMICI	0,0	2,5	0,0	2,5	10,0	4,4	0,0	14,4	0,0	2,8	0,0	2,8	0,0	3,2	0,0	3,2	0,0	3,4	0,0	3,4
	UKUPNO (I+II+III+IV+V+VI)	248,2	101,5	162,5	512,2	282,6	111,9	163,3	557,7	249,6	110,2	164,1	523,9	250,3	114,7	172,0	536,9	271,1	121,2	180,6	572,8

	Ostvareno 2011.				Plan Budžeta 2012.				Projekcije											
									2013				2014				2015			
	Kanton	Općine	VBF	Ukupno	Kanton	Općine	VBF	Ukupno	Kanton	Općine	VBF	Ukupno	Kanton	Općine	VBF	Ukupno	Kanton	Općine	VBF	Ukupno
UKUPNO PLAĆE	156,1	25,2	3,6	184,9	161,2	27,6	3,9	192,7	161,2	28,7	4,1	194,0	161,2	29,5	4,3	195,0	169,0	30,1	4,6	203,7
Bruto plaće i doprinosi	134,6	21,4	3,3	159,3	139,1	23,3	3,6	166,0	139,1	24,2	3,8	167,1	139,1	24,9	3,9	167,9	145,0	25,4	4,2	174,6
Naknade troškova zaposlenih	21,5	3,8	0,3	25,6	22,1	4,3	0,3	26,7	22,1	4,5	0,3	26,9	22,1	4,6	0,4	27,1	24,0	4,7	0,4	29,1
MATERIJALNI TROŠKOVI	30,1	26,8	125,2	182,1	35,1	26,0	131,9	193,0	30,1	26,5	137,9	194,5	30,0	25,1	144,7	199,8	31,0	25,9	151,9	208,8
TEKUĆI TRANSFERI	54,7	28,0	32,3	115,0	61,7	30,8	27,0	119,5	45,0	30,7	22,0	97,7	48,0	32,3	22,6	102,9	60,5	33,3	23,7	117,5
Subvencije	6,5	3,6	3,2	13,3	10,5	4,6	2,6	17,7	5,0	4,5	1,7	11,2	5,0	4,7	1,5	11,2	10,0	5,0	1,6	16,6
Transferi pojedincima	38,4	10,1	27,7	76,2	40,8	10,0	22,1	72,9	33,0	10,0	18,0	61,0	34,0	10,5	18,9	63,4	39,0	11,0	20,0	70,0
Transferi drugim nivoima vlasti	5,8	2,3	0,0	8,1	6,8	2,5	0,0	9,3	4,0	2,6	0,0	6,6	5,0	2,8	0,0	7,8	6,5	2,9	0,0	9,4
Ostali tekući transferi	4,0	12,0	1,4	17,4	3,6	13,7	2,3	19,6	3,0	13,6	2,3	18,9	4,0	14,3	2,2	20,5	5,0	14,4	2,1	21,5
Kapitalni grantovi	0,5	11,1	2,0	13,6	0,8	10,3	0,0	11,1	0,0	9,0	0,0	9,0	0,0	9,6	0,0	9,6	1,0	10,0	0,0	11,0
Otplate kamate	0,4	0,3	0,0	0,7	0,9	0,5	0,0	1,4	1,5	0,3	0,0	1,8	1,3	0,3	0,0	1,6	1,1	0,5	0,0	1,6
Nabavka stalnih sredstava	11,4	7,3	0,1	18,8	11,4	13,0	0,4	24,8	3,5	13,7	0,3	17,5	1,0	14,1	0,3	15,4	5,2	17,8	0,4	23,4
Otplata duga	0,3	0,1	0,0	0,4	1,1	2,4	0,0	3,5	8,3	1,4	0,0	9,7	8,8	1,4	0,0	10,2	3,3	0,8	0,0	4,1
Pozajmice	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostalo	0,0	2,0		2,0	0,3	2,4	0,0	2,7	0,0	1,2	0,0	1,2	0,0	1,3	0,0	1,3	0,0	1,5	0,0	1,5
UKUPNO	253,5	100,8	163,2	517,5	272,5	113,0	163,2	548,7	249,6	111,5	164,3	525,4	250,3	113,6	171,9	535,8	271,1	119,9	180,6	571,6